

گفتارهای غیرخردمندانه و منشأ آنها از دیدگاه قرآن و روایات

استاد راهنما:

آقای دکتر شهاب‌الدین ذوفقاری

استاد مشاور:

آقای دکتر علیرضا زکی‌زاده

دانشجو:

زهره محمدی نجف‌آبادی

چکیده:

بهره‌گیری از نیروی عقل، وجه تمایز انسان با حیوانات می‌باشد. در این میان گفتار، نقش مهمی می‌تواند داشته باشد؛ چراکه گفتار انسان، نشان‌دهنده‌ی میزان خرد اوست. این پژوهش با موضوع «گفتارهای غیر-خردمندانه و منشأ آنها از دیدگاه قرآن و روایات»، در صدد معرفی گفتارهایی است که از نظر کتاب و سنت، در اثر بهره نبردن از نیروی عقل پدید آمده است. هم‌چنین یافتن منشأ چنین گفتارهایی و سپس ارائه‌ی راه-کارهایی برای درمان آنها از اهداف این نوشتار می‌باشد که به روش توصیفی-تحلیلی به این مقوله پرداخته است. بر اساس نتایج به‌دست آمده اولین راه اصلاح گفتارهای غیرخردمندانه شناخت روش خردمندان در گفتار می‌باشد؛ هم‌چنین عوامل مهمی چون تقدیم خرد بر احساس و انتخاب هم‌نشین مناسب و در نظر گرفتن رضایت خداوند و تقدیم آن بر رضای غیر خدا و ... می‌توانند انسان را در این مسیر یاری رسانند.

واژگان کلیدی: عقل، نطق، خردمند، گفتارهای غیرخردمندانه

Abstract

Taking advantage of the intellect is what distinguishes humans with animals. The speech could have an important role, for the speech reflects the human wisdom. This research has emerged on non-rational discourse and the source of the Quran and traditions to introduce speeches based on the Quran and the traditions of not benefiting from the power of intellect. The goal of this paper is to provide solutions of such utterances and to correct them. Analytical-descriptive method was conducted in this study. Based on the results, the first way of non-intelligent speech correction is to recognize rational utterances. Important factors such as the primacy of reason over emotion, choosing a suitable companion, taking the satisfaction of God into consideration and the primacy of the love of God can help the humans in this way.

Key words: intellect, utterance, wise, non-intelligent speech.

المخلص:

استخدام قوه العقل مميز بين الانسان و الحيوان و الكلام يمكن ان يودى دورا هاما فى هذا المساله لان كلام و قول الانسان يذكر لنا نسبه العقل فيه. موضوع هذه الاطروحه الاقوال دون الانتباه الى العقل و مصدره من وجه نظر القرآن و الاحاديث. هدف هذه الاطروحه تبين اقوال حدثت بسبب عدم استخدام قوه العقل و البحث عن مصدر حدوث هذه الاقوال و بعده تقدم طرقا لاصلاح هذه الاقوال و منهجنا توصيف و تحليل المعلومات. طبقا للنتائج الحاصله التعرف على منهج العقلاء فى الكلام يكون اول طريق الاصلاح فى هذه المساله و كذلك يمكن ان نذكر عوامل اخرى مثل: تقدم العقل على الاحساس - اختيار الجليس المناسب - الانتباه الى رضا الله و تقدمه على غيره

كل هذا يساعد الانسان فى هذا الطريق.

الكلمات الرئيسيه: العقل، النطق، العاقل، الاقوال دون الانتباه الى العقل.